

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT **EDUCACIÓ EN LA DIVERSITAT I**

Coordinació: SANSO GALIAY, CLARA MARIA

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	EDUCACIÓ EN LA DIVERSITAT I			
Codi	100824			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Educació Infantil i Grau en Educació Primària (2008)	5	OPTATIVA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Educació Primària (2008) i Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	5	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Educació Primària (2008)	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	9			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	2.7		6.3
	Nombre de grups	1		0
Coordinació	SANSO GALIAY, CLARA MARIA			
Departament/s	PSICOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	Intervenció educativa amb nens amb necessitats específiques de suport educatiu a l'etapa de 6 - 12 anys: Inés Polo (3.5 crèdits) Educació inclusiva i Intervenció en escoles d'educació especial: Inés Polo (2 crèdits) Intervenció amb alumnat de diversitat lingüística i cultural: Cristina Farreras (3.5 crèdits)			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
FARRERAS COLLELL, CRISTINA	cristina.farreras@udl.cat	0	
POLO IZQUIERDO, INES FUENSANTA	inesf.polo@udl.cat	0	
SANSO GALIAY, CLARA MARIA	clara.sanso@udl.cat	0	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Desenvolupar estratègies de treball col·laboratiu i treball en xarxa per atendre a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.
- Adquirir els coneixements necessaris per a prevenir i/o detectar dificultats d'aprenentatge.
- Conèixer el procés de valoració psicopedagògica i col·laborar en ella.
- Saber interpretar informes psicopedagògics elaborats per altres serveis i/o professionals.
- Conèixer diferents estratègies de coordinació educativa amb la família, equip docent i altres professionals.
- Conèixer i dominar els mecanismes i instruments escolars que afavoreixen una resposta educativa acurada a les necessitats de l'alumnat de diversitat sociocultural a Catalunya.
- Conèixer i saber identificar les necessitats educatives de l'alumnat socioculturalment divers.
- Conèixer i promoure estratègies d'intervenció intercultural que afavoreixin la cohesió social i l'aprenentatge escolar en contextos plurilingües i multiculturals.
- Conèixer diferents sistemes de comunicació alternativa i augmentativa.
- Saber organitzar el procés d'ensenyament - aprenentatge en alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

Competències

- Ser capaç garantir la qualitat educativa a tots els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.
- Ser capaç de col·laborar en l'avaluació i el seguiment de tots els alumnes.
- Ser capaç de dinamitzar i coordinar els recursos i serveis de suport interns i externs del centre que intervenen per atendre a les necessitats específiques de suport educatiu, i desenvolupar un ensenyament de qualitat per a tots.
- Ser capaç de promocionar valors vinculats al respecte, estima i consideració de la diversitat humana en totes les seves manifestacions.
- Ser capaç de garantir que tots els alumnes tinguin èxit.
- Ser capaç de coordinar l'atenció a la qualitat educativa de totes les necessitats específiques de suport educatiu.
- Ser capaç de dissenyar entorns accessibles i planificar accions educatives no discriminatòries i que siguin significatives per a tot l'alumnat.

Continguts fonamentals de l'assignatura

BLOC I

- La detecció de necessitats educatives durant l'escolaritat obligatòria.
- L'observació a l'aula com a eina de detecció de necessitats educatives.
- L'avaluació de les necessitats educatives a l'escola.
- L'entrevista amb els pares i altres professionals.

BLOC II

- Convivència escolar i centre acollidor. Aproximacions a l'escola plurilingüe, inclusiva i intercultural.
- L'avaluació inicial: detecció de necessitats educatives en l'alumnat de diversitat lingüística i cultural.
- Alumnat nouvingut: el que diuen els estudis sobre el paper de la llengua i la cultura en l'aprenentatge escolar.
- Introducció al aprenentatge lingüístic en alumnat de diversitat lingüística i cultural: bases psicolingüístiques i enfocament comunicatiu de l'ensenyament de la L2.

BLOC III

- Rol del mestre de suport en Educació Inclusiva.
- La comunitat com a medidora de suport.
- Treball col·laboratiu entre mestres en l'anàlisi i la superació en problemes d'aprenentatge.
- Sistemes Alternatius i/o Augmentatius de la Comunicació (SAAC).
- Tipus de SAAC.

Eixos metodològics de l'assignatura

La planificació semipresencial de la docència pel curs 2020/2021 fa que la metodologia que s'especifica a continuació s'organitzi el 50% presencial i el 50% virtual (videoconferències, foros, entre altres).

- Metodologia activa i participativa: aprenentatge cooperatiu i classe inversa.
- Exposició dels professors.
- Exposicions dels alumnes.
- Estudi de casos pràctics.
- Anàlisi de vídeos.
- Debats i reflexions en gran i petit grup.
- Lectures i anàlisis de documents.
- Recerca d'informació.
- Elaboració de treballs i síntesi.
- Tutories individuals i grupals.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SESSIÓ	MODALITAT	CONTINGUT	TASCA PROFESSOR	TASCA ALUMNE	Dia de la setmana
Setmana 2	P	PRESENTACIÓ DE L'ASSIGNATURA I DINÀMICA DE GRUP	Exposició oral Dinàmica: deriva	Reflexió crítica i constructiva envers l'escola inclusiva: un món per a tothom	Dilluns i Dimarts
Setmanes 3 a 12	P	DESENVOLUPAMENT DELS CONTINGUTS DELS BLOCS I i II	Guiar en el procés d'ensenyament-aprenentatge Recomanar material de lectura Gestionar debats i sessions de reflexions Presentar casos reals	Anàlisi dels casos. Elaboració d'informes i mapa conceptual. Lectures, interpretació i anàlisi documents científics. Treball per debats. Recerca d'informació amb raspall científic.	Dilluns i Dimarts
Setmanes 13 a 15	P	DESENVOLUPAMENT DELS CONTINGUTS DEL BLOC III	Guiar en el procés d'ensenyament-aprenentatge Recomanar material de lectura Gestionar debats i sessions de reflexions Presentar casos reals Proporcionar l'assistència de professionals d'Ensenyament	Anàlisi dels casos. Elaboració d'informes i mapa conceptual. Lectures, interpretació i anàlisi documents científics. Treball per debats. Recerca d'informació amb raspall científic. Debat actiu amb professionals d'Ensenyament	Dilluns i Dimarts
Setmana 16	p	EXAMEN	Supervisar	Bolcar els coneixements construïts al llarg de la matèria	Per determinar
Setmana 18	p	EXPOSICIÓ DELS MAPES CONCEPTUALS A LA ZONA BAIXA DE LA FEPTS	Valorar les produccions i les argumentacions de les mateixes.	APS pels professors i companys de la FEPTS	Per determinar

Sistema d'avaluació

Avaluació contínua valorada amb les següents evidències:

Proves escrites

- Detecció i avaluació: 20%
- Atenció a la diversitat sociocultural: 20%
- Sistemes alternatius i comunicatius de la comunicació: 15%

L'escola inclusiva i intercultural

- *Portfolio: construir una escola inclusiva i intercultural: 20%*

Mapa conceptual: com podem donar resposta a la diversitat?

- Justificació i argumentació: 25%

criteris de qualificació de les evidències d'avaluació

Proves escrites

- Identificar continguts teòrics propis de la matèria

L'escola inclusiva i intercultural

- Qualitat del guió del treball i de les argumentacions per a defensar la proposta d'escola
- Integració dels continguts bàsics i fonamentals treballats especialment a l'assignatura ED I
- Creativitat i aplicabilitat de la proposta
- Ponts amb les pràctiques i/o experiències viscudes

Mapa conceptual

- Participació obligatòria a les tutories de grup
- Qualitat del guió del treball i de les argumentacions per a defensar la proposta de treball
- Incorporació dels principals continguts treballats ambdues matèries de la menció
- Creativitat en la posada en escena de la producció
- Creativitat de la presentació oral i del treball escrit
- Establir ponts amb les pràctiques i/o experiències viscudes

Requisits

- Proves escrites, Portafoli i Mapa conceptual: es farà mitjana de les evidències presentades. Per a superar l'assignatura és necessari una nota igual o superior a 5.
- Assistència: Assistència obligatòria. L'assistència ha de ser igual o superior al 80% del total de les sessions de classe. Únicament és requisit assistir el 100% de les hores des de la setmana 13 a la 15.
- Les faltes d'ortografia penalitzen. En el cas que el volum de faltes sigui molt elevat es considerarà la possibilitat de no poder superar l'assignatura encara que totes les evidències estiguin aprovades.

Dates provisionals de les proves escrites i altres evidències

- La previsió per a la realització de les proves escrites serà: **A determinar**.
- L'entrega del mapa conceptual y del portafoli serà durant la **setmana 17**.
- La defensa del mapa conceptual serà durant la **setmana 18**.

AVALUACIÓ PELS ESTUDIANTS AMB NEE

(Condicció: certificat de discapacitat o de tenir alguna dificultat específica d'aprenentatge).

El professorat de l'assignatura podrà modificar el sistema d'avaluació i la realització d'activitats presencials, i no presencials, en funció de les Necessitats Educatives Específiques de cada alumne, sempre consensuat amb la comissió d'Atenció a la Diversitat de la UdL.

AVALUACIÓ PELS ESTUDIANTS AMB FEINA ACREDITADA

(Condicció: aprovació per part de la comissió pertinent el permís per a fer avaluació única).

L'avaluació constarà de dos exàmens, amb una valor de el 50% cadascun. En el cas de no superar-se, l'estudiant tindrà dret a recuperació.

Bibliografia i recursos d'informació

- Basil, C. i Puig De La Bellacasa, R. (1990). *Comunicación aumentativa*. Madrid: Inerser.
- Bassedas, E. (2007). La colaboración entre profesionales y trabajo en la red. Dins J. Bonals i M. Sánchez-Cano (coords.). *Manual de asesoramiento psicopedagógico* (pp.: 43-66). Barcelona: Graó.
- Bassedas, E., Huguet, T. i Solé, I. (2006). *Aprender y enseñar en educación infantil*. Barcelona: Graó.
- Baumgart, D., Johnson, J. i Helmstetter, E. (1996). *Sistemas alternativos de comunicación para personas con discapacidad*. Madrid: Alianza.
- Besalú, X. i Vila, I. (2007). *La buena educación. Libertad e igualdad en la escuela del siglo XXI*. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia-Catarata.
- Coelho, E. (2005). *Ensenyar i aprendre en escoles multiculturals. Una aproximació integrada*. Barcelona: ICE/Horsori.
- Departament d'Ensenyament (2012). *Espai LIC*. [en línia] <http://gregal.xtec.cat/lic/index.htm> [Consulta: 12 de juny de 2012].
- Essomba, M. À. (1999). *Construir la escuela intercultural. Reflexiones y propuestas para trabajar la diversidad étnica y cultural*. Barcelona: Graó.
- Puigdellívol, I., Petreñas, C., Siles, B. y Jardí, A. (2019). *Estrategias de apoyo en la escuela inclusiva. Desde una visión interactiva y comunitaria*. Barcelona: Graó
- Sánchez-Cano, M. i Bonals, J. (coords.) (2005). *La evaluación psicopedagógica*. Barcelona: Graó.
- Soro, E. i Basil, C. (1993). Estrategias para facilitar las iniciativas de comunicación en hablantes asistidos. *Infancia y Aprendizaje*, 64, 29-48.
- Sotillo, M. (1993). *Sistemas Alternativos de Comunicación*. Madrid: Trotta.
- Huguet, À. i Madariaga, J. (2005). *Fundamentos de educación bilingüe*. Bilbao: Servicio Editorial de la Universidad del País Vasco.
- Oller, C. i Colomé, E. (2010). *Alumnado de otras culturas. Acogida y escolarización*. Barcelona: Graó.
- Wragg, E. (2012). *An introduction to classroom observation*. London: Routledge.
- Von Tetzchner, S. i Martinsen, H. (1993). *Introducción a la enseñanza de signos y al uso de ayudas técnicas para la comunicación*. Madrid: Aprendizaje-Visor.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- Anguera, M. T. (1988). *Observació a l'escola*. Barcelona: Graó.
- Arnau, J. (2005). El modelo catalán de atención educativa a los escolares inmigrantes. *Cultura & Educación*, 17 (3), 265-282.
- Departament d'Educació (2006). *Pla per a la Llengua i la Cohesió Social. Educació i immigració. Plans educatius d'entorn*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Departament d'Educació (2009). *Pla per a la Llengua i la Cohesió Social. Educació i convivència intercultural*. Barcelona, Generalitat de Catalunya.

Gil, I. (2010). Cultural diversity in compulsory education: an overview of the context of Madrid (Spain). *Intercultural Education*, 21 (4), 299-315.

Gil, I. (2012). Observación de procesos didácticos y organizativos de aula en Educación Primaria desde un enfoque intercultural. *Revista de Educación*, 356, 85-110.

Huguet, À. i Navarro, J. L. (2005). Inmigrantes en la escuela. Una revisión de estudios sobre las relaciones entre rendimiento escolar e inmigración. Dins D. Lasagabaster i J. M. Sierra (eds.). *Multilingüismo, competencia lingüística y nuevas tecnologías* (pp. 53-74). Barcelona: Horsori.

Torres, S. (2001). *Sistemas alternativos de comunicación. Manual de comunicación aumentativa y alternativa: sistemas y estrategias*. Madrid: Aljibe.

Zepeda, S. (2012). *Informal classroom observation on de go. Feedback, discussion and reflection*. Vancouver: Eye on education.